

- КЗВО лор
- «Львівська медична академія
імені Андрея Крупинського»

• **АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ**

- **Бібліотека ЛМА**

ДОКУМЕНТИ, ЯКІ РЕГЛАМЕНТУЮТЬ ЕТИЧНИЙ НАУКОВИЙ ВИМІР

Бухарестська Декларацію
з етичних цінностей та
принципів вищої освіти в
Європейському регіоні
(2004)

«Проект сприяння
академічній
обробчності» (2016)

«Етичний кодекс ученого України»
(2009)

**ПРОЄКТ СПРИЯННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В
УКРАЇНІ
STRENGTHENING ACADEMIC INTEGRITY IN UKRAINE PROJECT
(SAIUP)**

**Розробники
Американські
ради
з
міжнародної
освіти**

**спільно з
Міністерством
освіти і
науки
України**

**за
підтримки
Посольства
Сполучених
Штатів в
Україні**

МЕТА ПРОЄКТУ:

Донести до університетської спільноти значення академічної доброчесності

Розробка комплексу процедур та інструментарію попередження та протидії академічної нечесності

Складники академічної доброчесності

довіра

чесність

повага

справедливість

відповідальність

інформаційна грамотність

боротьба з плагіатом

етичні норми академічної спільноти

підвищення мотивації навчання

антикорупційні заходи

Завдання академічної доброчесності

інформаційна грамотність

боротьба з плагіатом

етичні норми академічної спільноти

підвищення мотивації навчання

антикорупційні заходи

Завдання академічної доброчесності

ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЗДОБУВАЧІ ОСВІТИ
МОЖУТЬ БУТИ ПРИТЯГНЕНІ
ДО ТАКОЇ АКАДЕМІЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування із закладу освіти (крім осіб, що здобувають загальну середню освіту).

За порушення академічної доброчесності педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники закладів освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- Відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання;
- позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади

ЩО ТАКЕ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ?

- **Академічна доброчесність** – це моральний кодекс та етичні правила цивілізованого наукового та освітнього співтовариства.
- Поняття **«академічної доброчесності»** включає в себе такі цінності, як:
 - запобігання шахрайству, фальшуванню та плагіату;
 - підтримку академічних стандартів;
 - чесність і ретельність у дослідженнях і науковому видавництві.

ВИДИ ПЛАГІАТУ

- **Плагіат** – (з латинської “plagium”, -“крадіжка”) привласнення авторства на чужий твір науки, літератури, мистецтва або на чуже відкриття, винахід чи раціоналізаторську пропозицію, а також використання у своїх працях чужого твору без посилання на автора;
- **Дослівний плагіат** – це коли текст першоджерела переписується без істотних змін. При цьому копіюються великі частини авторського тексту без посилань на джерело.
- **Мозаїчний плагіат** – це компіляція декількох джерел та перефразування окремих слів. В результаті з'являється мозаїка, в якій не зрозуміло, де закінчується одне джерело, де починається інше, де коментар автора.
- **Компіляція** – укладання з кількох чужих матеріалів свого тексту; редагування без дозволу чужого матеріалу: смислова, стилістична, граматична правка й скорочення;

ВИДИ ПЛАГІАТУ

Перефразування – перефразування частин тексту інших авторів зі зміною порядку слів або наслідування структури їхньої аргументації без посилання на джерело.

Реплікація – процес копіювання даних з одного джерела на інші і навпаки, тобто своєрідне «тиражування» інформації без дозволу автора.

Републікація – повторне або багаторазове обнародування в іншому джерелі чужої інформації зі справжнім підписом автора й посиланням на джерело.

Рерайт – додавання до чужого матеріалу без дозволу автора додаткової інформації, з переробкою раніше обнародованого матеріалу із зміною слів та виразів.

НЕ Є ПЛАГІАТОМ :

1. Загальновідомі знання, загальновідомі факти, ідеї або визначення;
2. повідомлення про новини дня або поточні події, що мають характер звичайної прес-інформації;
3. творів народної творчості (фольклору);
4. виданих органами державної влади у межах їх повноважень офіційних документів політичного, законодавчого, адміністративного характеру (законів, указів, постанов, судових рішень, державних стандартів тощо) та їх офіційних перекладів;
5. державних символів України, державних нагород, символів та знаків органів державної влади, Збройних Сил України та інших військових формувань, символіки територіальних громад, символів та знаків підприємств, установ та організацій (після їх офіційного затвердження);

ПЕРЕВІРКА НА ПЛАГІАТ

- **ANTIPLAGIAT** <http://www.antiplagiat.ru/>
- **CONTENT-WATCH** <http://www.content-at.ch.ru/text/>
(Онлайн сервісів перевірки на плагіат)
- **UNICHEK (раніше UNPLAG)** — це сервіс з перевірки робіт на ознаки плагіату.
 - Створений українськими розробниками у 2014 році;
 - Може використовуватись онлайн або інтегруватись з навчальними системами ЗВО.

ЯК РОБИТИ ПОСИЛАННЯ?

- У квадратних дужках, наприклад [2], [1;3], де цифри 1, 2, 3 відповідають порядковому номеру праці або джерела у списку використаних джерел,
- Якщо посилання на джерела підряд з 1 по 3, тоді [1-3],
- Посилання на конкретні сторінки наводити після номера джерела через кому з маленької букви (с.), наприклад [1, с. 5],
- Якщо посилання на кілька праць, вони розділяються крапкою з комою: [1, с. 5; 2, с. 25-33]

ПРАВИЛА ЦИТУВАННЯ

- Точне відтворення цитованого тексту,
- Текст цитати починається і закінчується лапками, наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, зі збереженням особливостей авторського написання,
- Цитування повинне бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і без перекручень думок автора,
- Якщо не використовується цитата, то можна зазначити основну ідею, а після неї в дужках указати прізвище автора, який уперше її висловив.

ПРИКЛАД ОФОРМЛЕННЯ ДЖЕРЕЛ

ДОКУМЕНТ

Один автор:

Чепурко В. Г. Основи медичної науки : навч. посіб. Київ : Ліра-К, 2017. 240 с.

Коннов О. Ф. Історична динаміка розвитку медицини : монографія. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2015. 187 с.

Два автори

Заброць О. М., Шапошна О. Г. Медична психологія. Лекції : навч. посіб. Херсон, 2019, 144 с.

Три автори:

Кривок І. В., Смерічний С. В., Кулик І. В. Ризик-менеджмент логістичної системи медичних підприємств : монографія. Київ : КіноР, 2018. 200 с.

Чотири і більше авторів:

Медичний світ у творчості І. П. Котляревського : науково-популярні нариси / М. В. Пузько та ін. Полтава, 2017. 112 с.

або

Гриньова М. В., Оніпко В. В., Купріян К. В., Ходунай В. В. Медичний світ у творчості І. П. Котляревського : науково-популярні нариси. Полтава, 2017. 112 с.

Багатотомне видання

Енциклопедія історії України : в 10 т. / редкол. : В. А. Смолій та ін. Київ, 2003–2013. Т. 1–10.
Правова система України: історія, стан та перспективи : у 5 т. / Акад. прав. наук України. Харків : Право, 2009. Т. 2 : Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / заг. ред.

Ю. П. Битяк. 576 с

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ :

- Академічне письмо та бібліографія - Головна. – Назва з екрану. – Режим доступу: bibliosynergy.ula.org.ua/index.php/proekt1.
- Аналітична довідка за результатами дослідження практик академічної доброчесності у вищих навчальних закладах України. – Назва з екрану. – Режим доступу: mon.gov.ua/content/Новини/.../academichnadobrochesnist.pdf.
- Етичний кодекс викладача та студента [Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу]. – Назва з екрану. – Режим доступу: http://nung.edu.ua/files/attachment_news/etic_codex.pdf. odex_vykladacha.doc. Кодекс честі Національного технічного університету України - КПІ. – Назва з екрану. – Режим доступу: <http://kpi.ua/code>.
- Пан бібліотекар. Блог про бібліотечну справу та інформаційні технології. – Назва з екрану. – Режим доступу: www.бібліотекар.укр/.
- Про Етичний кодекс ученого України. – Назва з екрану. – Режим доступу: www.nas.gov.ua/legaltexts/DocPublic/P-090415-2-0.pdf.
- Проект сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP) - Американські Ради. – Назва з екрану. – Режим доступу: <http://www.saiup.org.ua/>.
- Рекомендації з оформлення посилань в наукових роботах: DSpace. – Назва з екрану. – Режим доступу: ela.kpi.ua/handle/123456789/16051.
- Рекомендації до пошуку наукової інформації за допомогою інтернетресурсів. – Назва з екрану. – Режим доступу: <https://docs.google.com/document/d/1sUBDVqvUxuAfoi1yNW47y.../edit?hl=uk>. 48
- . Що потрібно знати про плагіат: посібник з академічної грамотності та етики для «чайників». – Назва з екрану. – Режим доступу: <http://>

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ

- Рекомендації до пошуку наукової інформації за допомогою інтернетресурсів. – Назва з екрану. – Режим доступу: <https://docs.google.com/document/d/1sUBDVqvUxuAfoi1yNW47y.../edit?hl=uk>. 48
- Стилi оформлення бiблiографiчних посилань для мiжнародних публiкацiй. Ч. 1. – Назва з екрану. – Режим доступу: www.library.ukma.edu.ua/.../Styli_oformlennya_bibliografichnykh.
- Українські наукові журнали: Головна. – Назва з екрану. – Режим доступу: usj.org.ua/.
- Що потрібно знати про плагіат: посібник з академічної грамотності та етики для «чайників». – Назва з екрану. – Режим доступу: http://library.kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/biblio/PDF/books_acgr.pdf. Cite This for Me. – Назва з екрану. – Режим доступу: <https://www.citethisforme.com/>.
- Committee on Publication Ethics: (COPE): Promoting integrity in research publication. – Назва з екрану. – Режим доступу: publicationethics.org/.
- Plagiarism.org - Best Practices for Ensuring Originality in Written Work. – Назва з екрану. – Режим доступу: www.plagiarism.org/.
- Publication Integrity and Ethics. – Назва з екрану. – Режим доступу: www.integrity-ethics.com/.
- VAK.in.ua - Автоматичне оформлення джерел по ВАК України. – Назва з екрану. – Режим доступу: vak.in.ua/.

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА:

- Романцова Б. Короткі поради: Написання огляду літератури: інформ. відео / Центр академічної доброчесності, Проект сприяння академічній доброчесності в Україні – SAIUP. - 2020. – 28 серп. URL
- Романцова Б. Короткі поради: Редагування наукових текстів: інформ. відео / Центр академічної доброчесності, Проект сприяння академічній доброчесності в Україні – SAIUP. - 2020. – 11 черв. URL
- Чапайло Я., Тимочко Т. Академічна доброчесність як політика ЗВО: матеріали вебінару / Центр академічної доброчесності, Проект сприяння академічній доброчесності в Україні – SAIUP. - 2020. – 6 трав. URL
- Чуканова С. Короткі поради: Оформлення списків джерел. Цитування та посилання: інформ. відео / Центр академічної доброчесності, Проект сприяння академічній доброчесності в Україні – SAIUP. - 2020. – 6 трав. URL
- Як допомогти студентам й аспірантам досліджувати доброчесно? / Bridging Integrity in Higher Education, Business and Society ; пер. з англ. Є. Ніколаєв // Інформаційний бюлетень «Академічна доброчесність». – 2022. – Листоп. – Вип. 27. – Режим доступу: URL